

Krajská veterinární správa pro Liberecký kraj

Ostašovská 521, 460 01 Liberec 11

tel. 485103871-2, 482710623, fax 482713149, e-mail: kvsl@svscr.cz

č.j.: 286-EPI-1840/2008

Nařízení č. 5

Krajské veterinární správy pro Liberecký kraj ze dne 15.8.2008

Krajská veterinární správa pro Liberecký kraj (dále jen KVSL) jako místně a věcně příslušný orgán státní správy ve věcech veterinární péče podle § 47 odst. 1 písm. b) a § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění (dále jen veterinární zákon) nařizuje podle § 54 odst. 2 veterinárního zákona tato

mimořádná veterinární opatření při výskytu nebezpečné nákazy

moru včelího plodu

v chovech včel v katastrálních územích obcí regionu Libereckého kraje, k zamezení jejího šíření a k jejímu zdolání a k zabezpečení zdravotní nezávadnosti živočišných produktů.

ODDÍL I

Základní ustanovení

Článek 1

Poučení o nákaze

Mor včelího plodu je nebezpečná nákaza včel postihující převážně zavíčkovaný plod.

Původcem je tyčinkovitý pohyblivý mikrob *Paenibacillus larvae*, který vytváří mimořádně odolné spory schopné přežít i několik desítek let.

Nákaza se šíří infikovanou včelí potravou, zalétlými nemocnými včelami, loupeží, infikovanými plásty, úly a včelařskými potřebami. Nákazu mohou rozšiřovat i roztoči a jiní škůdci.

Spory původce nákazy se dostanou potravou do trávicího traktu larev prvních instarů (otevřený plod), kde vyklíčí, mikrob se pomnoží, zničí buňky žaludeční výstelky, pronikne do hemolymfy a tím do dalších tkání larvy, která hyne těsně před zakuklením. Nejkritičtější dnem je pátý den života larvy, kdy jsou larvy navštěvovány krmičkami nejčastěji a intenzivně krmeny.

Příznaky se projeví až u zavíčkovaného plodu. Plást je nepravidelně zakladen (mezerovitý plod), víčka jsou ztmavlá, propadlá, místy proděravělá. Napadené uhynulé larvy mění barvu z perleťové bílé na šedožlutou až tmavohnědou a přeměňují se v lepkavou hlenovitou hmotu, která se dá z buněk vytáhnout jako vlákno dlouhé i několik centimetrů. Konečným stádiem rozkladu larvy je tvrdý příškvár, který pevně lpí na spodní stěně buňky.

Včelstvo slábne, protože postupně hyne i nenakažený plod v důsledku podvýživy a nedostatku tepla a matka klade v důsledku nedostatečného krmení mladuškami i menší počet vajíček.

Článek 2 Diagnostika

1.

Diagnóza se stanoví na základě

- a) klinického vyšetření včelstva, včelího plodu a plástů s mezerovitým plodem a uhynulými larvami v různém stádiu rozkladu včetně příškvarů,
- b) laboratorního vyšetření podezřelých plástů a plodu,
- c) laboratorního vyšetření medných zásob a medu.

2.

K laboratornímu vyšetření do akreditované laboratoře se zasílá

- a) vzorek plástu s podezřelým plodem a příškvary (bez medových zásob) o velikosti nejméně 10 x 15 cm nebo
- b) vzorek medných zásob o hmotnosti minimálně 20 g nebo
- c) směsný vzorek medu o hmotnosti minimálně 50 g z jednoho včelstva, ale minimálně 250 g z jednoho stanoviště nebo
- d) směsný vzorek zimní nebo letní úlové měli od maximálně 15 včelstev (maximálně 25 včelstev v případě vyšetření před přemístováním) v jedné vzorkovnici.

Článek 3 Léčba

Jakékoliv léčení moru včelího plodu je zakázáno.

Článek 4 Prevence

K preventivním opatřením patří:

- a) zjišťování příčin zimních úhynů a slábnutí včelstev
- b) zákaz používání plástů, vosku, medu a pylu z oblastí s neznámou nakažovou situací k chovu a ke krmení včel
- c) sledování komerčních chovů matek a výroby mezistěn
- d) pravidelná obměna včelího díla
- e) zamezení přístupu včel do neobsazených úlů a včelího díla
- f) udržování prázdných úlů bez včelího díla
- g) vyhledávání a utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev
- h) provádění průběžné dezinfekce úlu, zásobních plástů, včelařských potřeb a pomůcek
- i) ošetření vosku při teplotě 117°C po dobu 60 minut ve všech provozovnách vyrábějících mezistěny
- j) pravidelné bakteriologické vyšetřování dováženého medu
- k) namátkové vyšetřování tuzemského medu
- l) nezařazování včelího díla nedezinfikovaných úlů, včelařských potřeb, pomůcek a zařízení do chovu včel, zejména v případě neznalosti nakažové situace v místě a době jejich původu
- m) pravidelné plošné preventivní prohlídky
- n) laboratorní vyšetřování plástů ze zimních úhynů včelstev
- o) pravidelné vyšetřování zimní měli ve vyšších chovech včel s komerční produkcí matek, oddělků nebo včelstev, vyšetřování zimní měli před kočováním a vyšetřování letní měli před přemístováním včelstev z trvalého stanoviště mimo území obce
- p) soustavné omezování intenzity varroázy
- q) zvýšená bdělost po dobu nejméně 5 let po zániku ohniska nákazy a zrušení ochranného pásma

ODDÍL II

Ochranná a vzdolávací opatření

Článek 5 Ohniska nákazy

Ohnisky nebezpečné nákazy – moru včelího plodu se vymezuje stanoviště včelstev, ve kterých byl laboratorním vyšetřením vzorků odebraných z podezřelých včelstev prokázán původce nákazy. Ohnisky nebezpečné nákazy se vymezuje stanoviště včelstev v katastrálním území obce Tatobity, okres Semily.

Článek 6 Opatření v ohnisku nákazy

KVSL rozhodla o nařízení mimořádných veterinárních opatření k zamezení šíření a zdolání nákazy v ohnisku nákazy vymezeném podle čl. 5 tohoto nařízení.

Všechna včelstva v ohnisku nákazy budou utracena a spolu se všemi úly a s veškerým spalitelným včelařským materiálem a zařízením budou na místě spálena. Po likvidaci všech včelstev v ohnisku nákazy se provede dezinfekce půdy pod a před výletem z úlů a dezinfekce veškerého dezinfikovatelného materiálu a v ohnisku bude provedena závěrečná dezinfekce prostředky schválenými KVSL.

Likvidace všech včelstev v ohnisku se provede vysířením a okamžitým spálením. Provádí se rovněž likvidace všech zásobních plástů a souší.

O provedení likvidace včelstev a ostatního materiálu bude pořízena dokumentace včetně zápisu.

Článek 7 Ochranná pásma

1. Kolem ohnisek nákazy vymezených podle článku 5 tohoto nařízení se zřizuje ochranné pásmo v okruhu 5 kilometrů.

2. Seznam katastrálních území, obcí a jejich místních částí zahrnutých do ochranného pásma včetně mapky je uveden v příloze č. 1.

Článek 8 Opatření v ochranném pásmu

1. Veškeré přesuny včelstev, t.j. do tohoto pásma, z tohoto pásma a uvnitř tohoto pásma včetně kočování se zakazují po celou dobu trvání stanovené pozorovací doby.

2. Všem chovatelům včel v ochranném pásmu, organizovaným i neorganizovaným v Českém svazu včelařů, kteří mají svá stanoviště včel v katastrech obcí uvedených v příloze 1 tohoto nařízení, kteří toto vyšetření neprovedli s negativním výsledkem na základě Nařízení KVS pro Liberecký kraj č. 4/2008, (dále jen chovatelé včel), se nařizuje odebrat od svých včelstev směsné vzorky měli z jednotlivých stanovišť získané vložením speciálních podložek, tyto ponechat po dobu nejlépe 14 dnů ve včelstvech a poté provést odběr měli. Získanou měl vložit včetně podložek do sáčků, které jsou součástí balení, případně vytvořit směsný vzorek měli maximálně z 15 včelstev, řádně označit adresou chovatele, stanovištěm včelstev a čísly úlů a odeslat k vyšetření do akreditované laboratoře nejlépe do Výzkumného ústavu včelařského, s.r.o, Máslovce – Dol 94, 252 66 Libčice nad Vltavou

(dále jen VÚV Dol). Speciální podložky si chovatelé mohou objednat individuálně nebo prostřednictvím základních organizací předem u Výzkumného ústavu včelařského Dol. Vzorky měli jsou chovatelé včel povinni zaslat k vyšetření do 20. 9. 2008.

3.

Těm chovatelům včel, u kterých při laboratorním vyšetření směsného vzorku měli bude zjištěn původce moru včelího plodu v odevzdaném vzorku a chovatelům, u kterých množství měli nebude dostatečné k provedení bakteriologického vyšetření (1 polévková lžíce) se nařizuje zajistit provedení komisionálních klinických prohlídek všech jejich včelstev s rozebráním včelího díla a prohlídkou i rezervních souší. Prohlídky provedou úřední veterinární lékaři KVSL a prohlížitelé z řad Českého svazu včelařů, o.s. vybavení pověřením KVSL vydaným podle dříve platných nařízení.

4.

Místně příslušné základní organizace ČSV provedou do 25. 8. 2008 soupis všech chovatelů včel s uvedením jména, adresy, telefonního spojení, registračního čísla chovatele, registračního čísla stanoviště a údaje o počtu a stanovišti chovaných včelstev, včetně kočovníků. Soupis předají do 30. 8. 2008 na Inspektorát KVSL v Semilech, Nábřeží Svatopluka Čecha 432, 513 01 Semily, telefon 481622576.

5.

Chovatelé včel jsou povinni umožnit prohlížitelům přístup ke všem svým včelstvům, řídit se jejich pokyny a poskytnout jim vyžádanou a nezbytnou pomoc, to je přinejmenším otevření úlů a rozebrání díla a předložení plástů a souší k prohlídce.

6.

Prohlížečtel pořídí o provedené prohlídce a jejím výsledku na místě zápis o klinickém vyšetření (formulář poskytnou místně příslušné Inspektoráty KVSL), který do 7 dnů po skončené prohlídce zašle nebo doručí na Inspektorát KVSL v Semilech.

7.

V případě zjištění klinických příznaků svědčících pro mor včelího plodu v prohlíženém včelstvu nebo zjištěného podezření na nákazu uvědomí prohlížečtel neprodleně kteréhokoliv úředního veterinárního lékaře KVSL.

8.

Při zjištění klinických příznaků nákazy nebo vyslovení podezření z nákazy budou pod úředním dozorem odebrány vzorky a KVSL zajistí jejich vyšetření v akreditované laboratoři.

9.

Chovatelům včel se nařizuje odevzdat odebrané a řádně označené vzorky zimní měli k vyšetření na mor včelího plodu a varroázu prostřednictvím místně příslušné ZO ČVV, o.s. nejpozději do 28. 2. 2009 na okresní Inspektorát KVSL v Semilech nebo přímo zaslat do akreditované laboratoře.

10.

Místně příslušným základním organizacím ČSV se nařizuje zkontrolovat úplnost údajů u odevzdaných vzorků a zajistit hromadné odeslání vzorků a spolu s řádně a úplně vyplněnou objednávkou na vyšetření za všechny včelaře se stanovišti včelstev trvale registrovanými u příslušné akreditované laboratoře, kde budou vyšetřeny na přítomnost spor původce moru včelího plodu.

11.

Těm chovatelům včel, u kterých při laboratorním vyšetření směsného vzorku měli bude zjištěn původce moru včelího plodu v odevzdaném vzorku se nařizuje zajistit provedení komisionálních klinických prohlídek všech jejich včelstev s rozebráním včelího díla a prohlídkou i rezervních souší. Prohlídky provedou úřední veterinární lékaři KVSL a prohlížečtelé z řad ČSV, o.s. vybavení pověřením KVSL vydaným podle dříve platných nařízení. Tyto klinické prohlídky včelstev musí být provedeny nejpozději do 30. 4. 2009.

12.

Všem chovatelům včel se nařizuje neprodleně hlásit podezření z výskytu nákazy – moru včelího plodu kterémukoliv úřednímu veterinárního lékaři KVSL.

13.

Všechny roje neznámého původu se nařizuje utratit a okamžitě neškodně odstranit spálením.

Článek 9

Zacházení s medem a ostatními včelími produkty od včelstev v ochranném pásmu

1.

Med získaný od včelstev v ochranném pásmu může být uváděn do oběhu prostřednictvím obchodní sítě nebo tržnice nebo schválených sběrů medu až po jeho laboratorním bakteriologickým vyšetření provedeném v akreditované laboratoři a zaměřeném na přítomnost původce moru včelího plodu s negativním výsledkem. Kopii laboratorního protokolu s negativním výsledkem vyšetření je chovatel včel povinen se prokázat při prodeji medu v tržnici a nebo ji předat ve sběrně medu nebo v prodejně obchodní sítě, prostřednictvím kterých med uvádí do oběhu.

V případě, že je med uváděn do oběhu prostřednictvím jeho zpracování v pekárenském průmyslu, laboratorní vyšetření se nemusí provádět.

2.

V případě laboratorního nálezu původce moru včelího plodu ve směsných vzorcích medu může být tento med zpracován v pekárenském průmyslu za kontrolovaných podmínek.

K přepravě tohoto medu do pekáren je chovatel včel povinen vyžádat si předem u úředního veterinárního lékaře veterinární osvědčení pro jeho přepravu a toto osvědčení předložit zpracovateli v místě určení medu.

3.

Včelí vosk, propolis, pyl a mateří kašička od zdravých včelstev nepodléhají žádnému omezení.

ODDÍL III

Závěrečná ustanovení

Článek 10

Náhrady nákladů vzniklých v souvislosti s nebezpečnou nákazou

1.

Chovatelům včel, kteří mají svá trvalá stanoviště včelstev registrována v obcích a katastrálních územích uvedených v příloze 1 tohoto nařízení se poskytne náhrada nákladů podle § 67 odst. 3 písm. e) veterinárního zákona za laboratorní vyšetření měli provedené podle článku 8 tohoto nařízení v případě, že chovatel včel splnil všechna nařízená opatření.

2.

Žádost o náhradu nákladů může podat za chovatele včel hromadně místně příslušná ZO ČSV, o.s., která registruje trvalá stanoviště včelstev jednotlivých chovatelů včel v obvodu své působnosti.

3.

Žádost o náhradu nákladů vyhotovená na předepsaném tiskopise MZe, doplněná seznamem včelařů, adresou jejich trvalého pobytu a adresou stanoviště včelstev včetně uvedení čísla katastrálního území a registračního čísla stanoviště a registračního čísla včelaře doplněná protokolem o výsledku vyšetření a fakturou za provedená vyšetření z akreditované laboratoře musí být potvrzena KVSL a musí být podána na MZe ČR do 6 týdnů od obdržení výsledků vyšetření.

ZO ČSV, o.s. předloží k hromadně podávané žádosti Registrační list ZO vydaný Českým svazem včelařů, o.s., Křemencova 8, Praha 1.

Článek 11 Pozorovací doba

Krajská veterinární správa pro Liberecký kraj stanovuje délku trvání pozorovací doby na 1 rok od data nabytí účinnosti tohoto nařízení.

Krajská veterinární správa pro Liberecký kraj změní mimořádná veterinární opatření nebo nařídí další nezbytná opatření případně zhoršení nálezové situace.

Článek 12 Zdolání nákazy

Nákaza bude prohlášena za zdolanou a mimořádná veterinární opatření budou zrušena, jestliže v ochranném pásmu nedojde v průběhu pozorovací doby k laboratorně potvrzenému výskytu moru včelího plodu ani nedojde k vyslovení podezření z výskytu z této nákazy.

Článek 13 Sankce

1.

Krajská veterinární správa pro Liberecký kraj uloží fyzické osobě, která není podnikatelem při nedodržení nebo porušení povinností vyplývajících pro ni z nařízení mimořádných veterinárních opatření pokutu podle § 71 odst. 1 písm. c) veterinárního zákona.

2.

Krajská veterinární správa pro liberecký kraj uloží právnické osobě nebo fyzické osobě oprávněné k podnikání při nesplnění nebo porušení povinností vyplývajících pro ni z nařízení mimořádných veterinárních opatření pokutu podle § 72 odst. 1 písm. d) veterinárního zákona.

Článek 14 Účinnost nařízení

Nařízení nabývá platnosti a účinnosti dle § 76 odst. 3 veterinárního zákona dnem následujícím po dni jejího vyhlášení, jímž je první den jejího vyvěšení na úřední desce Krajského úřadu Libereckého kraje.

Nařízení je vyvěšeno na úřední desce Krajské veterinární správy pro Liberecký kraj a na elektronické úřední desce na adrese www.svs-cr.cz, je dostupné na všech okresních inspektorátech Krajské veterinární správy pro Liberecký kraj a na všech obecních úřadech jejichž samosprávného území se týká.

V Liberci dne 15.8 2008

MVDr. Josef K r á l
ředitel Krajské veterinární správy
pro Liberecký kraj

Přílohy:

- 1). Ochranné pásmo ohniska moru včelího plodu Chalupka Tatobity
- 2). Seznam obcí a katastrálních území v ochranných pásmech moru včelího plodu

Rozdělovník:

Státní veterinární správa ČR
Krajský úřad Libereckého kraje
Městské a obecní úřady v Libereckém kraji – elektronicky + poštou
MZe, Zemědělská agentura Semily
Komora veterinárních lékařů – okresní sdružení Semily
Policie ČR – okresní ředitelství Semily
Krajská hygienická stanice Libereckého kraje
APIC - elektronicky
základní organizace ČSV v ochranném pásmu:
ZO ČSV Rovensko pod Troskami
ZO ČSV Turnov
ZO ČSV Lomnice nad Popelkou

Příloha č. 2: Seznam obcí a katastrálních území v ochranných pásmech ohnisek moru včelího plodu - Svačina, Rovensko pod Troskami, Chalupka, Tatobity

Kód KU	Popis KU	Obec
780537	Bítouchov u Veselé	Veselá u Semil
639982	Hnanice pod Troskami	Hrubá Skála
640948	Holenice	Holenice
648574	Hrubá Skála	Hrubá Skála
661252	Jivany	
663328	Karlovice	Karlovice
780545	Kotelsko	Veselá u Semil
676853	Ktová	Ktová
742066	Křečovice pod Troskami	Rovensko pod Troskami
738417	Lestkov pod Kozákovem	Radostná pod Kozákovem
680974	Lhota Komárov	Semily
683531	Libunec	
683523	Libuň	Libuň
696897	Mladějov v Čechách	
742082	Rovensko pod Troskami	Rovensko pod Troskami
743801	Rváčov	Lomnice nad Popelkou
695670	Sekerkovy Loučky	Mírová pod Kozákovem
757420	Střeleč	
765201	Tatobity	Tatobity
768588	Troskovice	Troskovice
757241	Tuhaň u Stružince	Lomnice nad Popelkou

780561	Veselá u Semil	Veselá u Semil
738433	Volavec	Radostná pod Kozákovem
796531	Václaví	Rovensko pod Troskami
639991	Štěpánovice u Rovenska pod Troskami	Rovensko pod Troskami
796549	Žernov	Žernov
765228	Žlábek	Tatobity
773867	Újezd pod Troskami	Újezd pod troskami